

Warszawa, 2.12.2022 r.

Pan Piotr Krasuski
Dyrektor Departamentu EFS
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Szanowny Panie Dyrektorze,

w związku z konsultacjami społecznymi projektu Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021–2027, przekazujemy uwagi (w formie elektronicznej na adres Hanna.Harasimiuk@mfi.gov.pl) organizacji obywatelskich odnoszące się do **włączenia społecznego i zdrowia**. Uwagi dotyczą w szczególności następujących kwestii:

- Rozszerzenia stosowania Wytycznych również na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w części **dotyczącej usług społecznych i zdrowotnych**.
- **Definiowania usług w społeczności lokalnej**. Proponujemy **rozszerzenie** tej definicji o konkretne rodzaje usług, w tym środowiskowych usług zdrowotnych m.in. o długoterminową pielęgniarstwą opiekę domową.
- **Wyodrębnienia wsparcia wytchnieniowego jako osobnej usługi i rozszerzenie definicji z opieki wytchnieniowej** właśnie na wsparcie wytchnieniowe obejmujące bardziej kompleksowe podejście do pomocy opiekunom faktycznym (nie tylko opieka, ale wsparcie psychologiczne, grupy wsparcia itp.).
- **Dostosowania definicji mieszkalnictwa wspomaganego** do potrzeb odbiorców na bazie doświadczeń z wdrażania projektów w okresie 2014–2020, w tym rezygnacji z przypisywania różnych rodzajów mieszkań do konkretnych grup docelowych (co pozwoli na bardziej elastyczne podejście i dostosowywanie usług) oraz zmniejszenia maksymalnej liczby osób w mieszkaniach wspomaganych.
- **Definiowania grupy osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań oraz zakresu usług dla tej grupy**.
- Zwrócenia większej uwagi na osoby opuszczające różnorodne placówki opieki instytucjonalnej, w tym na **młodzież opuszczającą placówki dla młodzieży**.

Załącznik 1. Formularz uwag

Z poważaniem,

1. Cezary Miżejewski, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych,
2. Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych
3. Piotr Olech, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta

4. Fundacja Habitat for Humanity Poland
5. Koalicja na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej
6. Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne Ja-Ty-My
7. Łódzki Sejmik Osób Niepełnosprawnych.
8. Paweł Wiśniewski - Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Humanus w Janowie Lubelskim
9. Fundacja Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznej w Janowie Lubelskim
10. Przedsiębiorstwo społeczne "JSNP HUMANUS" Spółka non-for-profit, spółka z o.o.
11. Anna Czyżewska, Federacja Mazowia
12. Ryszard Szarfenberg - Polski Komitet Europejskiej Sieci Przeciw Ubóstwu (EAPN Polska)
13. Maciej Bielawski - Stowarzyszenie ESWIP
14. Instytut Spraw Obywatelskich
15. Stowarzyszenie Rodzin Zdrowie Psychiczne
16. Fundacja KTO Kultura - Troska - Otwartość
17. Fundacja Usług Lokalnych w Pabianicach
18. Wojciech Dec - Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych
19. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencją Koło w Biskupcu
20. Lokalna Grupa Działania "Chata Kociwia"
21. Spółdzielnia Socjalna "Zakład Aktywności Zawodowej" Zielona Góra
22. Iwona Żukert Zachodniopomorskie Forum Organizacji Socjalnych ZAFOS
23. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Rodziny
24. Paweł Jordan Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS
25. Fundacja Chrześcijańska "Adullam"
26. Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych "TŁOK", Toruń
27. Spółdzielnia Socjalna "Parasol"
28. Stowarzyszenie Architektów Życia Społecznego: "Projekt Człowiek"
29. Fundacja "Merkury"
30. Fundacja "PEStka", Kielce
31. Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności
32. Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS
33. Stowarzyszenie Przyszań Mieniany
34. Spółdzielnia Socjalna Kuźnia Talentów im. St. Staszica
35. Spółdzielnia Socjalna "Galeria Dobrego Smaku"
36. Spółdzielnia Socjalna "Nasze Drogi"
37. Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych
38. Fundacja Eudajmonia
39. Chrześcijańska Fundacja Rozwoju Osobistego RONDO
40. Fundacja Partycypacja

- 41. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy "Agape"
- 42. Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych "KAFOS"
- 43. Bank Żywności w Częstochowie